

GRAĐA ZA FLORU OTOKA KORČULE

Mit deutscher Zusammenfassung

IVO TRINAJSTIĆ

(Iz Instituta za botaniku Sveučilišta u Zagrebu)

Primljeno 10. 11. 1969.

U nastavku sustavnih florističkih istraživanja u razdoblju 1967-1969. na području srednje i južne Dalmacije, naročita je pažnja posvećena otoku Korčuli. Naime, kako smo to nedavno mogli utvrditi (Trinajstić i Regula - Bevilacqua 1968), flora otoka Korčule nije nam još ni izdaleka dovoljno poznata. U toku tih dvogodišnjih istraživanja utvrđen je relativno veliki broj biljnih svojti, novih za to područje, čime se naše poznavanje flore otoka Korčule znatno upotpunilo.

Rezultati istraživanja iznijeti su u ovome radu, a biljke su u popisu što slijedi svrstane onim redom kojim ih navodi Hayek (1927-33).

Selaginella denticulata (L.) Lk.; na vlažnim i sjenovitim mjestima po gromadama kamena iznad Blata, uz cestu prema Prižbi.

Pinus nigra Arnold subsp. *dalmatica* (Vis.) Franco; šume i garizi najvišeg dijela otoka (šire područje Klupca).

Na temelju areala, što ga za dalmatinski crni bor prikazuje Domac (1965), može se razabrati da se ta svojta razvija u višim predjelima Biokova, poluotoka Pelješca, kao i otoka Brača i Hvara. Na otoku Korčuli zapazio je crni bor, u najnovije vrijeme i Onofri (1969).

Preliminarna istraživanja šuma dalmatinskoga crnog bora na otoku Korčuli pokazala su da te šume imaju slični sastav kao i šume dalmatinskog crnog bora na poluotoku Pelješcu. U tom pogledu ističe se izvjestan broj biljnih vrsta (npr. *Moltkea petraea*, *Veronica orbiculata*, *Hiacintella dalmatica*, *Tulipa silvestris*, *Fritillaria neglecta*), koje su i na Pelješcu i na Korčuli vezane za pojas šuma dalmatinskog crnog bora, što upozorava na vrlo jaku povezanost tih dvaju područja.

- Pinus pinaster* Sol.; nekoliko vrlo lijepih stabala raste s desne strane ceste Blato-Prizba.
- Ephedra campylopoda* C. A. Mey.; u pukotinama stijena na području Riče iznad Pupnatske luke.
- Urtica pilulifera* L.; na zapuštenim mjestima, smetištima, uz rubove putova oko Blata.
- Mercurialis annua* L.; na zapuštenim mjestima, u maslinjacima, vrtovima oko Blata.
- Euphorbia segetalis* L., na kamenjarskim pašnjacima područja Giča uz cestu Blato-Gršćica.
- Euphorbia falcata* L.; na zapuštenim mjestima uz rubove putova na području Bobov dolac između Blata i Gršćice.
- Euphorbia exigua* L., uz rubove putova, na više mjesta između Blata i Vele Luke.
- Beta maritima* L.; u pukotinama obalnih grebena, na zalovima u Prižbi.
- Thelygonum cynocrambe* L.; po gromačama, u pukotinama stijena od Pupnatske luke prema Pupnatu, oko Prižbe.
- Paronychia kapela* (Hacq.) Kern.; na kamenjarskim pašnjacima širega područja Klupca.
- Cerastium semidecandrum* L.; na zapuštenim mjestima u Blatu.
- Cerastium campanulatum* Viv.; na travnjacima, u garizima iznad Blata.
- Agrostemma githago* L.; po usjevima oko Prižbe.
- Ficaria verna* Rchb.; na travnjacima, kamenjarskim pašnjacima, zapuštenim mjestima oko Pupnata
- Ranunculus ophioglossifolius* Vill.; u jarcima i potocima po poljima između Blata i Vele Luke.
- Fumaria kralikii* Jord.; na poljima između Blata i Vele Luke.
- Armoracia lapathifolia* Glib.; na zapuštenim mjestima, po poljima između Blata i Vele Luke.
- Cardamine maritima* Port.; na točilima u podnožju stijena na području Riče iznad Pupnatske luke.
- Cardamine hirsuta* L.; na travnjacima, zapuštenim mjestima između Blata i Vele Luke, na području Klupca.
- Alyssum leucadeum* Guss.; u pukotinama stijena na području Riče iznad Pupnatske Luke.
- Alyssum campestre* L.; na zapuštenim mjestima u Korčuli.
- Clypeola jonthlasi* L.; na zapuštenim mjestima, travnjacima između Blata i Gršćice.
- Eruca sativa* L.; na zapuštenim mjestima u Korčuli.
- Lepidium campestre* (L.) R. Br.; na zapuštenim mjestima između Blata i Vele Luke.
- Thlaspi praecox* Wulf.; na kamenjarskim pašnjacima, kamenitim mjestima iznad Prižbe.
- Thlaspi perfoliatum* L.; na poljima, zapuštenim mjestima između Blata i Vele Luke.
- Hornungia petraea* (L.) Rchb.; na kamenjarskim pašnjacima oko Pupnata, uz cestu između Blata i Gršćice na području Bobova doca.
- Reseda lutea* L.; na zapuštenim mjestima u Blatu.
- Viola adriatica* Freyn; na kamenitim mjestima uz cestu iznad Pupnatske luke.
- Viola kitaibeliana* R. S.; na poljima i zapuštenim mjestima u Pupnatu.
- Althaea hirsuta* L.; na zapuštenim mjestima u Veloj Luci.

- Althea cannabina* L.; na zapuštenim mjestima u Prižbi.
- Geranium dissectum* Jusl.; na zapuštenim mjestima u Blatu.
- Geranium columbinum* L.; na zapuštenim mjestima uz cestu iznad Pupnatske luke, između Blata i Gršćice.
- Geranium lucidum* L.; na zapuštenim mjestima u Pupnatu.
- Rhamnus intermedia* Steud. et Hochst.; na kamenjarskim pašnjacima, u garizima oko Pupnata.
- Sedum stellatum* L.; u pukotinama stijena, uz rubove makije i gariga oko Korčule.
- Sedum boloniense* Lois.; na čistinama unutar gariga, uz kamenite putove u Korčuli.
- Saxifraga tridactylites* L.; na sjenovitim i vlažnim mjestima prema Pupnatu, između Blata i Vele Luke.
- Potentilla micrantha* Ram; u šumama dalmatinskog crnog bora na području Klupca.
- Potentilla hirta* L.; na travnjacima između Blata i Vele Luke.
- Potentilla reptans* L.; na vlažnim mjestima, travnjacima po poljima između Blata i Vele Luke.
- Agrimonia eupatoria* L.; na zapuštenim mjestima, uz rubove putova između Blata i Vele Luke, uz cestu Blato-Gršćica na području Sretni rat.
- Pirus amygdaliformis* Vill.; u garizima, na kamenjarskim pašnjacima iznad Blata.
- Prunus spinosa* L. var. *dasyphylla* Schur.; u žicama po poljima između Blata i Vele Luke.
- Prunus mahaleb* L.; u garizima i makiji oko Korčule.
- Astragalus vegliensis* Sadl.; na kamenjarskim pašnjacima, uz rubove gariga oko Pupnata.
- Vicia lutea* L. var. *hirta* Lois.; na travnjacima između Blata i Vele Luke.
- Vicia narbonensis* L.; na travnjacima u zapuštenim maslinjacima između Blata i Vele Luke.
- Vicia peregrina* L.; na zapuštenim mjestima uz rubove putova oko Vele Luke.
- Vicia cracca* L.; uz rubove gariga u Gršćici.
- Vicia gracilis* Lois.; uz rubove putova iznad Blata.
- Lathyrus ochurs* (L.) DC.; u maslinjacima oko Vele Luke.
- Lathyrus setifolius* L.; na travnjacima između Blata i Vele Luke.
- Ononis breviflora* DC.; na čistinama unutar vegetacije gariga uz cestu iznad Pupnatske luke.
- Ononis ornithopodoides* L.; na travnjacima u zapuštenim maslinjacima u Prižbi.
- Trigonella gladiata* Stev.; na kamenjarskim pašnjacima, u zapuštenim maslinjacima na području Bobov dolac između Blata i Gršćice.
- Trigonella monspeliaca* L.; na travnjacima oko Pupnata.
- Trifolium resupinatum* L.; na travnjacima u Prižbi, oko Korčule.
- Trifolium arvense* L.; na travnjacima, u zapuštenim maslinjacima oko Vele Luke.
- Trifolium suffocatum* L.; na utrinama oko Pupnata.
- Physanthyllis tetraphylla* (L.) Boiss.; uz rubove putova u Gršćici.
- Argyrobium zanonii* (Turra) P. W. Ball (= *A. linnaeanum* Walp.); na kamenjarskim pašnjacima, čistinama unutar gariga, uz rubove putova između Blata i Gršćice, uz cestu Smokvica-Pupnat.

Coronilla scorpioides L.; na poljima, zapuštenim mjestima kod Pupnata, iznad Blata.

Hippocrepis ciliata Willd.; na kamenjarskim pašnjacima područja Bobov doca između Blata i Gršćice, u Veloj Luci.

Hippocrepis unisiliquosa L.; na kamenjarskim pašnjacima, čistinama unutar gariga iznad Blata.

Portenschlagiella ramosissima (Vis). Tutin [= *Portenschlagia ramosissima* (Portenschl.) Vis]; u pukotinama okomitih stijena na području Riče iznad Pupnatske luke.

Nomenklaturne nejasnoće u vezi s tim taksonom ispravio je nedavno Tutin (1967), zamijenivši ime roda *Portenschlagia* Vis. non Tratt. imenom *Portenschlagiella*.

Rasprostranjenost te zanimljive ilirske vrste, koja prema jugu prodiže sve do Apeninskog poluotoka (usp. Tutin, 1968), prikazala je nedavno S. Ungar (1969). Na temelju citiranih podataka (Ungar 1969) možemo razabrati da je vrsta *P. ramosissima* raširena kod nas, osim uz dalmatinsku obalu i na otocima Braču i Visu.

U toku vlastitih istraživanja na otoku Visu našao sam tu vrstu i u pukotinama stijena brda Sv. Blaž, što se diže zapadno od Komiže, pa se može pretpostaviti da ta biljka i nije rijedak pripadnik viške flore. Isto sam tako vrstu *P. ramosissima* našao i na otoku Lastovu, gdje raste u pukotinama stijena koje se uzdižu iznad polja Prgova (Trinajstić 1966 mscr.).

Convulvulus cneorum L.; u pukotinama okomitih stijena na području Riče iznad Pupnatske luke.

Vrstu *C. cneorum* našla je u opsegu otočne skupine Korčule i o tome izvijestila Hodak (1963). Tu se *C. cneorum* razvija u sastavu mješavina vegetacije obalnih grebena i vegetacije kamenjarskih pašnjaka.

Na otoku Korčuli nalazimo vrstu *C. cneorum* u sastavu naročite grupacije zajedno s *Moltkea petraea*, *Portenschlagiella ramosissima*, *Seseli tomentosum*, *Alyssum leucadeum* i drugima.

Asterolinum linum stellatum Duby.; na čistinama unutar vegetacije gariga iznad Blata.

Lithospermum arvense L.; na obrađenim površinama, i na zapuštenim mjestima uz cestu Blato-Gršćica, na području Bobova doca.

Veronica arvensis L.; na obrađenim površinama i po zapuštenim mjestima iznad Pupnata, oko Korčule i Lubarde.

Veronica orbiculata A. Kern.; na kamenjarskim pašnjacima i čistinama unutar gariga iznad Pupnata, oko Korčule.

Veronica anagallis L.; u jarcima po poljima između Blata i Vele Luke.

Bellardia trixago (L.) Ail.; na kamenjarskim pašnjacima iznad Blata na području Sretni rat.

Marrubium incanum Desr.; na zapuštenim mjestima u području Giča iznad Blata.

Lamium amplexicaule L.; na zapuštenim mjestima, u vinogradima oko Pupnata, između Blata i Vele Luke.

Salvia horminum L.; na zapuštenim mjestima uz rubove putova na nekoliko lokaliteta između Blata i Vele Luke, na području Bobova doca između Blata i Gršćice.

Plantago psyllium L.; na travnjacima u zapuštenim maslinjacima između Blata i Vele Luke.

Cynanchum vincetoxicum (L.) Pers.; uz rubove gariga u Prižbi.

Galium corrudaefolium Vill.; na kamenjarskim pašnjacima iznad Blata.

- Galium tricorne* With.; na obrađenim površinama u području Bobova do-
ca između Blata i Gršćice.
- Vaillantia muralis* L.; na kamenitim mjestima uz cestu Korčula-Vela Lu-
ka, kod Pupnata i između Blata i Vele Luke.
- Sambucus nigra* L.; pojedinačna stabla mogu se naći na više mjesta u
poljima između Blata i Vele Luke kao i oko Pupnata.
- Tussilago farfara* L.; na vlažnim mjestima između Blata i Vele Luke.
- Carauus micropterus* (Borb.) Teyb.; na zapuštenim mjestima u području
Giča iznad Blata.
- Leontodon crispus* Vill.; na kamenjarskim pašnjacima oko Pupnata, Kor-
čule, iznad Blata.
- Lagoseris bifida* Koch f. *bellidioides* (Gris.) Hay.; na zapuštenim mjesti-
ma u maslinjacima između Blata i Vele Luke.
- Hypochoeris glabra* L.; na suhim travnjacima u Lombardi.
- Mycelis muralis* Rchb.; u sastavu šuma dalmatinskoga crnog bora na ši-
rem području Klupca.
- Allium roseum* L.; na zapuštenim mjestima u Veloj Luci.
- Fritillaria neglecta* Parl.; u sastavu rijetkih sastojina dalmatinskog cr-
nog bora na području Klupca.
Tu vrstu Hayek (1933:65) ne navodi za područje Dalmacije. Do-
sad sam je našao i na poluotoku Pelješcu i na otoku Braču.
- Tulipa silvestris* L.; na kamenjarskim pašnjacima iznad Blata, u prorije-
đenim sastojinama dalmatinskog crnog bora na području Klupca.
- Hyacinthella dalmatica* (Bak.) Hay.; na kamenjarskim pašnjacima podru-
čja Klupca, u zoni šuma dalmatinskog crnog bora.
Ta rijetka i zanimljiva biljka naše flore zabilježena je dosad za
područje Dalmacije i Bosne i Hercegovine, a i tu na malenom bro-
ju lokaliteta. Najbliže nalazište korčulanskom je ono na poluotoku
Pelješcu (Rechinger f., 1934), gdje je zabilježena za najviši vrh
Sv. Iliju, također u pojasu šuma dalmatinskoga crnog bora.
- Narcissus tazetta* L.; na travnjacima u Prižbi, te u pukotinama stijena i
policama područja Riče iznad Pupnatske luke.
- Hermodactylus tuberosus* (L.) Salisb.; na travnjacima, u zapuštenim ma-
slinjacima oko Pupnata, u Prižbi.
- Iris illyrica* Tomm.; u pukotinama stijena područja Riče iznad Pupnat-
ske luke.
- Holoschoenus vulgaris* Lk. var. *australis* (L.) Hay.; na vlažnim mjestima
po poljima između Blata i Vele Luke.
- Bromus sterilis* L.; na zapuštenim mjestima između Blata i Vele Luke.
- Sesleria autumnalis* (Scop.) Schultz; uz rubove gariga i šuma alepskoga
bora uz cestu između Pupnatske luke i Pupnata, u šumama dalma-
tinskoga crnog bora na području Klupca.
- Poa annua* L. subsp. *exilis* (Tomm.) Murb.; na utrinama, zapuštenim mje-
stima u Korčuli.
- Poa bulbosa* L.; na travnjacima, u zapuštenim maslinjacima prema Pup-
natu, iznad Blata.
- Poa pratensis* L.; uz rubove putova po poljima između Blata i Vele Luke.
- Alopecurus myosuroides* Huds.; uz putove u poljima kod Blata.
- Stipa pennata* L. subsp. *mediterranea* (Trin. et Rupr.) A. u. G.; na kame-
njarskim pašnjacima između Pupnatske luke i Pupnata.
- Cynodon dactylon* (L.) Pers.; na utrinama u Pupnatu i Lombardi.

Zaključak

U nastavku florističkih istraživanja, provedenih u toku godine 1967-1969. na otoku Korčuli, otkrio sam 107 biljnih svojti, dosad nepoznatih na tom području.

Na temelju dosadašnjih florističkih podataka (usp. također Trinajstić i Regula - Bevilacqua 1968) poznajemo s otoka Korčule ukupno 652 taksona.

Literatura — Schrifttum

- Domac, R.*, 1965: *Die Wälder der dalmatinischen Schwarzföhre (Pinus nigra Arn. subsp. dalmatica Vis. s. 1.) in Jugoslawien*. Ber. geobot. Inst. ETH, Stifftig Rübel, Zürich, 36, 103—116.
- Hayek, A.*, 1927—33: *Prodromus florum peninsulae Balcanicae I—III*. Berlin-Dahlem.
- Hodak, N.*, 1963: Novo nalazište vrste *Convolvulus cneorum* L. na području otočne skupine Korčule. *Acta Bot. Croat.* 22, 229—231.
- Onofri, I.*, 1969: Korčulansko-pelješka rivijera — prirodni rezervat? III. Kongres biologov Jugoslavije, Ljubljana, 198.
- Rechinger f., K.*, 1934: Zur Kenntnis der Flora der Halbinsel Pelješac (Sabbioncello) und einiger Inseln des jugoslawischen Adriagebietes (Dalmatien). *Magyar bot. Lapok* 33, 24—42.
- Trinajstić, I.*, 1968: Pregled flore otoka Lastova. (Habilitationsschrift — mscr.)
- Trinajstić, I.*, Regula-Bevilacqua, Lj., 1968: Prilog poznavanju flore otoka Korčule. *Acta Bot. Croat.* 26/27, 221—232.
- Tutin, T. G.*, 1967: *Portenschlagiella* Tutin nom. nov. In *Heywood, W. H.*, Flora Europaea, Notulae Systematicae No 6. *Feddes Repertorium* 74/1—2, 32.
- Tutin, T. G.*, 1968: *Portenschlagiella* Tutin. In Tutin, T. G. and co., Flora Europaea 2, 340.
- Ungar, S.*, 1969: *Portenschlagiella ramosissima* (Portenschl.) Tutin na otoku Visu. *Acta Bot. Croat.* 28, 475—477.

ZUSAMMENFASSUNG

BEITRÄGE ZUR FLORA DER INSEL KORČULA

Ivo Trinajstić

(Aus dem Botanischen Institut der Universität Zagreb)

Bei der Fortsetzung der floristischen Untersuchungen, die im Jahre 1967—1969 auf der Insel Korčula durchgeführt wurden, entdeckte ich 107 Pflanzensippen, welche auf dieser Insel bisher nicht bekannt waren.

Auf Grund der floristischen Angaben (cf. auch Trinajstić und Regula - Bevilacqua 1968) kennen wir auf der Insel Korčula 652 Sippen.

Dr Ivo Trinajstić
Katedra za šumarsku genetiku
i dendrologiju Šumarskog fakulteta
Šimunska 25
Zagreb (Jugoslavija)